

Letno poročilo

4razredne dekliške ljudske šole

v

Kranju.

Izdalo šolsko vodstvo na koncu šolskega leta

1899/1900.

Založil krajni šolski svet v Kranju.

Natisnila Kranjska tiskarna.

Letno poročilo

4 razredne dekliške ljudske šole

v

Kranju.

Izdalo šolsko vodstvo na koncu šolskega leta

1899/1900.

Založil krajni šolski svet v Kranju.

Natisnila Kranjska tiskarna.

I.

Šolska poročila.

A. Učiteljsko osebje.

Franja Jugović, stalna nadučiteljica in voditeljica, (I. učno mesto), razredna učiteljica II. razreda, je poučevala vse predmete v tem razredu in petje v IV. razredu, 22 ur na teden.

Ivan Renier, mestni kapelan in katehet, je poučeval verouk v III. in v IV. razredu, 4 ure na teden. Daroval je šolsko sveto mašo.

Frančišek Žvan, mestni kapelan in katehet, je poučeval verouk v I. in v II. razredu, 3 ure na teden.

Janja Miklavčič, stalna učiteljica, (II. učno mesto), razredna učiteljica IV. razreda, je poučevala (razun petja) vse predmete v tem razredu, 22 ur na teden.

Marija Rooss, stalna učiteljica, (III. učno mesto), razrednica III. razreda, je poučevala vse predmete v tem razredu, 25 ur na teden.

Viktorija Praprotnik, stalna učiteljica, (IV. učno mesto), je bila do 1. listopada l. l. razredna učiteljica v IV. razredu; radi bolehnosti biva na dopustu.

Adela Kokalj, nadomestovalna učiteljica (nadomestuje učiteljico Praprotnik), razredna učiteljica I. razreda, je poučevala vse predmete v tem razredu, 16 ur na teden.

Šolski sluga: Janez Kokalj.

B. Statistični pregled učenk na koncu šolskega leta 1899/1900.

		Razred				Skupaj
		I.	II.	III.	IV.	
Število učenk 29. kimavca 1899		26	22	35	50	133
Med letom	vstopile	—	—	2	2	4
	izstopile	1	2	1	10	14
Število učenk 30. rožnika 1900		25	20	36	42	123
Starost učenk 30. rožnika 1900.						
Od izpolnjenega 6. do izpolnjenega 7. leta .		4	—	—	—	4
» » 7. » » 12. » .		21	20	31	24	96
» » 12. » » 13. » .		—	—	3	7	10
» » 13. » » 14. » .		—	—	2	9	11
Po izpolnjenem 14. letu		—	—	—	2	2
Skupaj .		25	20	36	42	123
Rimsko-katoliške vere		25	20	36	42	123
Po narodnosti je	Slovenk	22	20	36	42	120
	Nemk	2	—	—	—	2
	Italijank	1	—	—	—	1
Skupaj .		25	20	36	42	123
Stanuje jih	stalno v Kranju .	19	14	24	39	96
	začasno v Kranju radi šolanja . .	—	—	2	3	5
	zunaj Kranja . .	6	6	10	—	22
Skupaj .		25	20	36	42	123
Šolo jih je obiskovalo	zelo pridno . . .	25	19	36	41	121
	ne posebno pridno	—	1	—	—	1
	zanikarno . . .	—	—	—	1	1
Skupaj .		25	20	36	42	123
Za višji razred ali oddelek oziroma za izpust je	sposobnih . . .	22	14	32	32	100
	nesposobnih . .	3	6	3	6	18
	neizprašanih . .	—	—	1	4	5
Skupaj .		25	20	36	42	123

C. Knjižnično poročilo.

V tem šolskem letu je čitalo 55 učenk 335 knjig.

Knjižnica šteje 288 knjig v 296 zvezkih.

Slavni krajni šolski svet je nakupil v tekočem letu 21 zvezkov: «Vrtec» iz let 1898. in 1899., «Sto majhnih pripovedk za mladino», «Zabavna knjižnica» VI. zvezek, A. Kosi; «Sto beril za otroke», A. Leban; «Kako ti je ime? Sv. Jožef», šest iztisov; «Izgledi bogoljubnih otrok» III. zvezek, A. Keržič; «Sveta Germana»; «Pisanice», Oton Zupančič; «Der Schutzengel»; «St. Angela-Blatt» XII. letnik; «Jugendlaube», H. Proschko, štiri zvezki; «Für die Jugend des Volkes». — Poleg teh je knjižnica naročena na knjige družbe sv. Mohorja in na mladinske časopise: «Vrtec», «Angeljček» in «Zvonček».

Janja Miklavčič

knjižničarica.

Č. Učila.

Za nakup potrebnih učil je postavil krajni šolski svet v proračun za leto 1899. znesek 80 K.

Dosedaj je preskrbel sledeče:

5 Janskyjevih tabel: netopir, hrček, krt; kuna, veverica; jež, podlasica; jerebica in prepelica.

«Prva pomoč pri nezgodah.» Iz «Berila za avstrijske ljudske šole». (Izdaja v šestih delih, V. in VI. del.) Izdali dr. Karel Kummer, Franc Branky in Rajmund Hofbauer. Spisal dr. S. Kohn.

D. Zdravstveno stanje v šolskem letu 1899/1900.

Zdravstveno stanje učenk je bilo kaj ugodno do druge polovice meseca vel. travna. Tedaj je naenkrat zbolelo precejšnje število učenk na neki nalezljivi očesni bolezni. C. kr. okrajni zdravnik dr. Edvard Šavnik je obolele učenke v šoli preiskaval. Največ bolnih je bilo v IV. razredu. Po razpisih z dne 18. vel. travna 1900, št. 612, in 29. vel. travna 1900, št. 629, je odredil c. kr. okrajni šolski svet, da se ustavi poučevanje v dotičnem razredu in razred natančno osnaži. Dne 6. rožnika se je zopet otvoril razred. — Zaradi osepnice, ki se v Zgornji Italiji, v Istri in v drugih krajih razširjajo, opozarja c. kr. okrajni šolski svet po razpisu z dne 30. vel. travna 1900, št. 9556, na odredbo c. kr. deželne vlade, ki določuje cepitev tistih otrok, pri katerih kmalu mine šolska dolžnost.

Koncem rožnika je gospod deželni okrožni zdravnik dr. Edvard Globočnik 21 učenkam v šoli stavil kozé.

E. Letopis.

Šolsko leto 1899/1900 se je pričelo 16. kinavca 1899 z vpisovanjem učenk. Poklicanje sv. Dubá je bilo 19. kinavca. Ker prezidava v šolskem poslopju še ni bila dovršena, začel se je redni pouk 29. kinavca. — Med počitnicami je krajni šolski svet v šolske sobe dal vdelavati nova tla, staviti nove peči in v nekaterih sobah dal napraviti nove stropce.

Pri učiteljstvu dekliske šole niso nastopile spremembe. Učiteljica Viktorija Praprotnik, ki je lani bivala na dopustu, je okrevala in zopet prevzela pouk na šoli. Učiteljica Adela Kokalj, katera je v prejšnjem šolskem letu nadomestovala učiteljico Praprotnik, je dobila učiteljsko službo v Žirih v logaškem okraju. — Z dekretom dne 27. prosinca 1900, št. 192, je pripoznal c. kr. visoki deželni šolski svet nadučiteljici Franji Jugović III. starostno doklado.

Častiti gg. očetje lazaristi so tukaj v Kranju začetkom vinotoka pričeli sv. misijon. K misijonu je došel milostljivi gospod knezoškof ljubljanski, dr. sv. pisma Anton Bonaventura Jeglič. — Šolski otroci so tudi imeli svoj misijonski dan; častiti oče Doljak je govoril zelo primerno propoved za otroke. Misijon se je sklepal s slavnostnim obhodom, pri katerem je nesla častita duhovščina s cveticami venčani misijonski križ. Šolske deklice so se v belih oblačilih udeležile obhoda; mesto je bilo lepo razsvetljeno.

4. vinotoka je praznovala šola god Njega Veličanstva preblagega cesarja Franca Jožefa I. s slovesno sv. mašo in s prostim dnevom. K sklepu maše so pevci zapeli zahvalno pesem in cesarsko himno.

V spominu mnogo obžalovane pokojne cesarice Elizabete so bile učenke 18. listopada prisotne pri sv. maši. Dan je bil pouka prost.

Ubožni in pridni mladini ljudskih šol se je 20. grudna razdelila obleka, nabavljena iz dohodkov ustanove po ranjkem dobrotniku Valentinu Pleiweissu. 20 učenk je bilo obdarovanih. Pri razdelitvi obleke so bili navzoči: gg. Anton Mežnarec, kranjski dekan; Karel Šavnik, mestni župan in cesarski svetnik; Janez Pezdnič, nadučitelj deške šole; gg. učitelji in gospice učiteljice. Nadučitelj deške šole, g. dekan in g. mestni župan so prav primerno in prepričevalno ogovorili otroke in povdarjali radodarnost o božičnih praznikih, dobrotljivost pokojnega Valentina Pleiweissa in hvalečnost otrok do svojih učiteljev in učiteljic, ki se skaže v marljivosti in dostojnem vedenju! — Po obdarovanju so zapeli otroci božičnico »Tiha noč, blažena noč!« in cesarsko pesem.

Na binkoštno nedeljo se je otvorila razstava tukajšnje obrtne-nadaljevalne šole. Učiteljice in učenke dekliske šole so si ogledale zanimive in natančno izvršene risarske izdelke.

+ Anton P. Mežnarec

dekan in mestni župnik kranjski, knezoškofjski duhovni svetnik, vitez Franc-Jozefovega reda, načelnik krajnega šolskega sveta, krajni šolski nadzornik.

Dne 11. rožnika 1900 ob $\frac{1}{2}$ 5. uri zjutraj je po dolgem bolehanju v Gospodu zaspal kranjski dekan, Anton Mežnarec. Narodil se je v brezniški župniji na Gorenjskem 13. rožnika 1833. Posvečen je bil v mašnika leta 1856. in leto pozneje je dobil kapelansko službo v Kranju. Tu je 1874. postal dekan. Celih 43 let je bil Kranjčanom dušni pastir in je z vso vnemo delal za olepšanje hiše božje. Mnogo let je bil načelnik krajnemu šolskemu svetu in od leta 1889. krajni šolski nadzornik. Kot nadzornik je bil učiteljstvu resnično naklonjen; radi svoje ljubeznjive uravi je pri mladini užival mnogo simpatije.

Pri njegovem pogrebu, 13. rožnika t. l., je bila zastopana dekliška šola z učiteljstvom.

Večna luč naj mu sveti!

Obhod sv. Rešnjega Telesa se je vršil 14. rožnika. Vreme je bilo lepo; udeležba polnoštevila. Šolske deklice so bile do malega vse v belih oblačilih. Pri obhodu je marljivo svirala godba kranjskega gasilnega društva.

C. kr. okrajni šolski nadzornik in lastnik zlatega križca za zasluge s krono, gospod Andrej Žumer, je meseca velikega travna in rožnika nadzoroval pouk v vseh razredih. Pregledal je zvezke, risarske izdelke, ročna dela in uradne spise. Po nadzorovanju je sklical konferenco.

Spomladi in poleti so bile učenke ob torkih in petkih pri sv. maši. Darovali so sv. šolsko mašo gospod dekan Anton Mežnarec, gospoda kateheta Renier in Žvan. Šolski otroci so peli pesmi iz Försterjeve Cecilije I. in II. del. Gospod nadučitelj Pezdič je vodil petje. — Dan sv. Alojzija se je praznoval s sv. mašo, pri kateri so šolski otroci peli Alojzijevo pesem.

Učenke so trikrat v letu prejele svetotajstva. 21 učenk je 28. rožnika v prvič pristopilo k sv. obhajilu. Prvo sv. spoved je opravilo 14 učenk. Gospoda kateheta Renier in Žvan sta pripravljala učenke k sprejemanju svetih zakramentov.

O lepem, toplem času je napravila dekliška šola nekoliko sprehodov in izletov v kranjsko okolico. Smoter teh sprehodov je večjidel bil napredovanje v prirodopisnem in zemljepisnem pouku. Daljši izleti so bili pri Devici Mariji

na Bregu, na Brezjah in v Rakovec. Deklice so tu imele priliko pokazati svojo spretnost v deklamovanju in izurjenost v petju. V prosti naravi so tudi izvajale razne otroške igre.

Štirikrat v letu so se razdelila šolska naznanila: 13. grudnia 1899, 24. svečna, 5. velikega travna in 30. rožnika 1900.

Prijetna dolžnost je v letopisu zabeležiti dobrotnike šole. Prvo mesto prevzame kranjski rojak, prečastiti gospod Franc Kummer, dekan starološki, ki je namenil dekliški šoli velikodušno in dragoceno darilo. Podaril je 28 lepih, fotografičnih slik Njiju Veličanstev cesarja Franca Jožefa in pokojne cesarice Elizabete z namenom, da se ob koncu šolskega leta odličnicam te slike podarijo v poplačilo. Dekliška šola izreče preblagemu dobrotniku, kakor tudi vsem, ki so z učili, z živili ali z obleko dobroto skazali revnim deklicam, naj-srenejšo zahvalo in Bog plati!

Radi prezidave v šolskem poslopju se je šolsko leto izvanredno končalo 30. rožnika. Učenke so bile pri sv. maši in so pele na koncu maše zahvalno pesem.

Vrnivši se v šolo so prejele šolska naznanila in letna poročila, odličnice so bile obdarovane s podobami Njiju Veličanstev.

F. Vaznejši ukazi in odredbe šolskih oblastev.

Razpis c. kr. okrajnega šolskega sveta z dne 2. listopada 1899, št. 1226, priobči, da je c. kr. deželni šolski svet za ta okraj kupil tri stenske table s slikami krvave ušice (škodljivce jablane), v svrhu poučevanja mladine o tem škodljivcu.

Razpis c. kr. okrajnega šolskega sveta z dne 16. svečna 1900, št. 2294, ozirajoč se na § 16. deželnega zakona o varstvu ptičev za poljedelstvo koristnih, izraža željo, da bi se šolski otroci poučili o škodljivosti razdiranja gnezd in pokončevanja koristnih ptic; prestopki proti temu zakonu naj se kaznujejo.

Razpis c. kr. okrajnega šolskega sveta z dne 21. malega travna 1900, št. 124, opozarja na ukaz vis. deželnega šolskega sveta z dne 14. prosinca 1900, št. 3104 ex 1899, ki določuje, kako je postopati pri selitvi šolodolžnih otrok, ki se med letom selijo iz enega šolskega okolisa v drugi.

Razpis c. kr. okrajnega šolskega sveta z dne 27. malega travna 1900, št. 427, objavlja ukaz c. kr. visokega ministerstva za bogočastje in uk z dne 23. prosinca 1900, št. 19.226 ex 1899, vsled katerega se bode leta 1900 izvršila statistična ovedba javnih in privatnih ljudskih šol po stanju 15. velikega travna 1900. Razpisu sta priložena vpraševalna pola in navodilo za voditelje ljudskih šol.

Razpis c. kr. okrajnega šolskega sveta z dne 28. velikega travna 1900, št. 605, dovoljuje sklep šolskega leta na deški in dekliški šoli s koncem rožnika, radi prezidave, ki se bode v šolskem poslopju začela začetkom malega srpana.

G. Začetek šolskega leta 1900/1901.

Šolsko leto 1900/1901 se bo začelo 16. kimavca 1900 z vpisovanjem učenk, ki so že dekliško šolo posetile, in sè sprejemanjem novih učenk. Stariši šolodolžnih učenk, ki so tukajšnjo dekliško šolo ostavile in se na kaki višji dekliški šoli radi nadaljne izobražbe nahajajo, ali se privatno poučujejo, naj se tudi blagovolijo oglašati pri voditeljstvu. — Vsaka na novo vstopivša učenka, katera ni v Kranju rojena, naj se izvestno oglašá s krstnim listom in z zadnjim šolskim naznanilom. Vsaka nova učenka prinese naj s seboj spričevalo o stavljenju kôz.

V Kranju, 30. rožnika 1900.

Voditeljstvo.

II.

Imenik učenk.*

I. razred.

Bajželj Karolina iz Ljubljane.
Bradaška Albina iz Kranja.
 Drinovec Amalija iz Preske.
Florian Katarina iz Kranja.
Franco Marija iz Bistrice na Dravi.
 Gorjanec Terezija iz Kranja.
 Gričar Marija iz Toplic.
 Hack Ana iz Gradea.
 pl. Hillmayr Ana iz Javornika.
 Jocič Ana iz Kranja.
 Kavčič Katarina iz Kranja.
Lachainer Gabrijela iz Kranja.
 Miklavčič Jožefa iz Kranja.

Naglič Franciška iz Čirčič.
Ovčjak Ana iz Kranja.
Podjed Antonija iz Vičevka.
 Pogačnik Ana iz Kranja.
 Pogačnik Marija iz Ljubljane.
 Puhar Angela iz Kranja.
 Skuber Franciška iz Jezerskega.
 Strniša Karolina iz Kranja.
 Sušnik Marijana z Gorenje Save.
Šavnik Ana iz Kranja.
 Štupnikar Marija iz Kranja.
Šumi Pavla iz Kranja.

II. razred.

Bedenk Franciška iz Radovljice.
 Brešar Marija iz Čirčič.
Gärtner Zorana iz Adergaza p. Velesovem.
 Kavčič Angela iz Kranja.
Kreuzberger Berta iz Kranja.
 Lombard Marija z Gorenje Save.
Mayr Anica iz Kranja.
Mayr Gabrijela iz Kranja.
 Mohorič Albina iz Kranja.
 Omersa Marija iz Št. Vida (Koroško).

Pajer Katarina iz Kranja.
 Pečnik Jerica iz Ljubnega (Kranjsko).
 Permozer Franciška iz Struževega.
 Permozer Marija iz Struževega.
 Prakar Uršula iz Smartnega pri Kranju.
 Strniša Amalija iz Ljubljane.
Šavnik Olga iz Kranja.
 Tome Gabrijela iz Žirov.
 Weisseisen Terezija iz Ljubljane.
 Zadražnik Ana iz Kranja.

V ročnih delih so se odlikovale:

Gärtner Zorana.
 Kreuzberger Berta.
 Mayr Anica.

Mayr Gabrijela.
 Pajer Katarina.
 Permozer Franciška.

Šavnik Olga.
 Zadražnik Ana.

III. razred.

1. oddelek.

Bajželj Pavla iz Stražišča.
Černé Marija iz Kranja.
 Eržen Ivana iz Kranja.
 Eržen Marija iz Kranja.
 Gabrič Uršula iz Kranja.
 Gorjanc Ivana iz Prinskevega.
Heidrich Marija iz Kranja.
Jesché Elizabeta iz Naklega.

Korošec Antonija iz Kranja.
 Martinak Viktorija iz Gradea.
 Naglič Marija iz Čirčič.
 Nadižar Franciška iz Čirčič.
Oman Ana od Sv. Ruperta (Koroško).
Pogačar Franciška iz Olševka.
 Pravst Amalija iz Kranja.
 Puhar Katarina iz Kranja.

* Odličnice so debelo tiskane.

Roš Avgustina iz Ljubljane.
 Sočnik Verena iz Kranja.
 Srakar Gabrijela z Gorenje Save.
Strniša Frančiška s Kokrice.
 Šavnik Vera iz Kranja.
Šumi Josipina iz Kranja.
Tomc Marija iz Žirov.
 Urbanc Marija iz Kranja.

Uršič Ivana iz Kranja.
 Vrančič Frančiška iz Zatičine (Dolenjsko).
 Verdir Polona iz Zgornjih Dupljan.
 Weit Ana iz Kranja.

Neizprašana:

Rakowitz Marija iz Gumpoldskirchena na
 Nižjem Avstrijskem.

2. oddelek.

Bajželj Antonija iz Stražišča.
Kleinstejn Ana iz Kranja.
 Kuralt Angela iz Kranja.
 Pajer Frančiška iz Kranja.

Poličar Marija z Rupe.
Strniša Viktorija iz Ljubljane.
Zupančič Ana iz Pulja (Istra).

V ročnih delih so se odlikovale:

1. oddelek.

Černč Marija.
 Eržen Ivana.
 Eržen Marija.

Heidrich Marija.
 Pogačar Frančiška.
 Srakar Gabrijela.

Strniša Frančiška.
 Urbanc Marija.
 Uršič Ivana.

2. oddelek.

Kleinstejn Ana.
 Kuralt Angela.

Pajer Frančiška.
 Strniša Viktorija.

IV. razred.

1. oddelek.

Bidovic Marija iz Kranja.
 Čelik Ernestina iz Škofjeloke.
 Drukar Ljudmila iz Kranja.
 Engelman Albina iz Kranja.
 Fock Ana iz Kranja.
 Gorjanc Marija iz Kranja.
Hubad Serafina iz Kranja.
 Jezeršek Katarina iz Kranja.
 Kerč Katarina iz Kranja.
 Kreuzberger Elza iz Kranja.
 Kuralt Marija iz Kranja.
Logar Ivana iz Olševka.
 Macher Ana iz Kranja.
 Pajar Pavla iz Kranja.

Pečnik Ivana iz Kranja.
 Pikuž Ana iz Dunaja.
 Podrekar Angela iz Kranja.
 Polak Vida iz Kranja.
 Sajovic Marija s Trate pri Velesovem.
 Soklič Ivana iz Kranja.
 Suhadolnik Ana iz Kranja.
Šavnik Meta iz Kranja.
 Simnic Ana iz Kranja.
 Verbič Antonija iz Senčurja.
 Zankar Antonija iz Kranja.

Neizprašana:

Maier Katarina iz Ljubnega.

2. oddelek.

Bizjak Ivana iz Kranja.
 Fende Ivana z Brega pri Preddevoru.
Fock Marija iz Kranja.
Hafner Marija iz Kranja.
 Krisper Ana iz Kranja.
Mihelič Antonija iz Kranja.
 Mohorič Marija iz Ljubnega.
 Podpeskar Mihela iz Tržiča.

Rauseh Albina iz Kranja.
Šlamberger Ana iz Ljutomera.
Štirn Ivana iz Kranja.
 Vrtošek Ivana iz Ljubljane.
 Zupančič Karolina iz Celja.

Neizprašane radi bolezni:

Pravst Ana, Rauseh Ida, Skalijska Helena.

V ročnih delih so se posebno odlikovale:

1. oddelek.

Drukar Ljudmila.
Engelman Albina.
Gorjanc Marija.
Hubad Serafina.

Jezeršek Katarina.
Kerč Katarina.
Logar Ivana.
Podrekar Angela.

Polak Vida.
Soklič Ivana.
Suhadolnik Ana.

2. oddelek.

Bizjak Ivana.
Fock Marija.
Krisper Ana.

Mihelič Antonija.
Rausch Albina.
Šlamberger Ana.

Štirn Ivana.
Zupančič Karolina.

